

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģistrācijas Nr.LV 90000048152, Pils iela 16, Sigulda, Siguldas novads, LV-2150
tālrunis: 67970844, e-pasts: pasts@sigulda.lv
www.sigulda.lv

Domes sēdes protokola izraksts

2022.gada 19.maijā

Siguldā

Nr. 11

53. §**Par līdzdalības izbeigšanu SIA "Limbažu slimnīca"**

Ziņo: Juridiskās pārvaldes vadītājas vietnieces p.i. A. Kalniņa

Viedokli sniedz R. Ceplis, J. Zarandija

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Likums) 7. panta pirmo daļu publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Likuma 4. panta nosacījumiem. Minētā panta otrā daļa paredz, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija. Lēmumā ietver:

1. vērtējumu attiecībā uz atbilstību Likuma 4. panta nosacījumiem, proti, vai līdzdalība kapitālsabiedrībā atbilst kādam no Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā paredzētajiem nosacījumiem;

2. vispārējo stratēģisko mērķi.

Ņemot vērā minēto, Siguldas novada pašvaldības domei (turpmāk – Dome) ir jāpieņem lēmums, izvērtējot Siguldas novada pašvaldības līdzdalības atbilstību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Limbažu slimnīca" (turpmāk – Sabiedrība) Likuma 4. panta nosacījumiem, proti, vai Sabiedrības komercdarbības veikšana atbilst kādam no VPIL 88. panta pirmajā daļā paredzētajiem nosacījumiem, kā arī jānosaka Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis, ja līdzdalība tiek saglabāta.

Saskaņā ar Siguldas novada pašvaldības rīkotā iepirkuma "Siguldas novada pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtējums un kapitālsabiedrību darbības efektivitātes izvērtējums" rezultātā noslēgto līgumu, tika veikts padziļināts pašvaldības līdzdalības Sabiedrībā izvērtējums un arī Sabiedrības darbības efektivitātes izvērtējums, ko Dome ņem vērā šī lēmuma sagatavošanā un pieņemšanā.

1. Par atbilstību VPIL 88. pantam

1.1. Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 15. panta pirmās daļas 6. punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu.

Minētā likuma 14. panta pirmās daļas 1. punkts paredz, ka, pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības veidot pašvaldību iestādes, dibināt biedrības vai nodibinājumus, kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās.

Ārstniecības likuma 54. panta pirmā daļa paredz, ka ārstniecības iestādi var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskās vai juridiskās personas. Ministru kabineta 2009. gada 20. janvāra noteikumu Nr. 60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām" 92. punkts paredz, ka slimnīca ir ārstniecības iestāde, kur pacientam sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību un nosaka diagnozi, kā arī pacientu ārstē. Pacients slimnīcā visu diennakti atrodas pastāvīgā un nepārtrauktā ārstniecības personu aprūpē un uzraudzībā līdz noteiktas diagnostikas vai ārstniecības pakāpes sasniegšanai.

1.2. Sabiedrība ir pirmā līmeņa ārstniecības iestāde – slimnīca, kas sniedz primāros un sekundāros veselības aprūpes pakalpojumus Limbažu novada iedzīvotājiem. Vienlaikus Sabiedrībā veselības aprūpes pakalpojumus var saņemt arī citu novadu iedzīvotāji, tai skaitā Siguldas novada iedzīvotāji.

Siguldas novada pašvaldībai Sabiedrībā pieder 4.17% kapitāldaļu, bet pārējie 95,83% kapitāldaļu pieder Limbažu novada pašvaldībai. Līdz ar to Sabiedrība ir publiski privāta kapitālsabiedrība Likuma izpratnē. Sabiedrības finanšu apgrozījumu pamatā veido Sabiedrības sniegtie medicīnas pakalpojumi, kas ir arī Sabiedrības pamatdarbības veids. Sabiedrība sniedz arī papildpakalpojumus, kas pamatā ietver telpu nomu primārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem (ģimenes ārsti, zobārsti).

Latvijas Republikas Satversmes 111. pants paredz, ka valsts aizsargā cilvēku veselību un garantē ikvienam medicīniskās palīdzības minimumu. Satversmes tiesa ir secinājusi, ka no Satversmes 111. panta izriet valsts pienākums izveidot atbilstošu veselības aizsardzības sistēmu.¹ Valstij ir pienākums gādāt par veselības aprūpes iestāžu, pakalpojumu, aprīkojuma un zāļu esamību un pieejamību, kā arī citiem apstākļiem, kas ietekmē personu iespējas sasniegt visaugstāko veselības līmeni.² Pašvaldības ir daļa no valsts pārvaldes sistēmas. Līdz ar to no Satversmes 111. panta izrietošie valsts pienākumi ir attiecināmi arī uz pašvaldībām, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kompetences sadalījumu. Tādēļ Sabiedrība, nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumus iedzīvotājiem, veic pašvaldības autonomo funkciju – nodrošina veselības aprūpes pieejamību.

1.3. VPIL 88. panta pirmā daļa paredz šādus nosacījumus publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā:

- 1.3.1. tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 1.3.2. publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 1.3.3. tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Ja likumā nav noteikts citādi, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no iepriekš minētajiem nosacījumiem.

Izvērtējot VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktos gadījumus, konstatējams, ka Sabiedrības pamatdarbība atbilst, pirmkārt, VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktā minētajam nosacījumam – tiek novērsta tirgus nepilnība situācijā, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā. Šobrīd privātajām ārstniecības iestādēm nav pietiekama apjoma infrastruktūras, personāla un zināšanu, kas varētu pilnībā aizvietot Sabiedrības sniegtos ambulatoros un stacionāra pakalpojumus. Ievērojot, ka daļa no Sabiedrības sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, it īpaši stacionārie veselības aprūpes pakalpojumi, ir nerentabli, tirgus nav spējīgs nodrošināt iedzīvotājiem Satversmes 111. pantā garantētās pamattiesības. Šī brīža veselības aprūpes sistēmā Sabiedrības sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem ir vairāk sociāls, nevis komerciāls raksturs.

Otrkārt, Sabiedrības pamatdarbība atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā minētajam nosacījumam – Sabiedrības darbības rezultātā tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas un visas valsts attīstībai. Veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana ir viena no pašvaldības autonomajām funkcijām. Turklāt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība ietilpst konstitucionāla ranga cilvēka pamattiesību uz veselību tvērumā. Minētais ir nostiprināts arī Ārstniecības likuma 3. panta pirmajā daļā, kas paredz, ka veselība ir fiziska, garīga un sociāla labklājība, valsts un tautas pastāvēšanas un izdzīvošanas dabiskais pamats.

1.4. Vienlaikus konstatējams, ka tieši Siguldas novada pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā nav lietderīga un varētu neatbilst VPIL 88. panta pirmajā daļā paredzētajiem nosacījumiem. Likuma “Par

¹ Satversmes tiesas 2013. gada 9. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2012-14-03 12. punkts.

² Satversmes tiesas 2010. gada 9. marta sprieduma lietā Nr. 2009-69-03 8.1. punkts.

pašvaldībām” 3. pants paredz, ka pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas nodrošina likumos noteikto funkciju izpildi, pamatā ievērojot tieši attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses. Sabiedrības pakalpojumus galvenokārt saņem Limbažu novada iedzīvotāji, kas ir arī galvenie ieguvēji no Sabiedrības darbības, saņemot plašu, augsta līmeņa veselības aprūpes pakalpojumu kopumu tuvu dzīvesvietai. Vēsturiski Sabiedrības sniegtos veselības aprūpes pakalpojumus mēdza izmantot Krimuldas novada iedzīvotāji, kas bija arī pamats Krimuldas novada pašvaldības, kurā nebija šāda līmeņa ārstniecības iestādes, līdzdalībai Sabiedrībā. Pašvaldību reformas rezultātā Krimuldas novads tagad ir daļa no Siguldas novada, un šobrīd nav pamata uzskatīt, ka būtiska Siguldas novada iedzīvotāju daļa saņem Sabiedrības pakalpojumus.

Siguldas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021. – 2045. gadam paredz, ka veselības aprūpi Siguldas novadā primāri nodrošina SIA “Siguldas slimnīca”, doktorāti Raganā un Lēdurgā, Turaidas veselības punkts, ģimenes ārstu prakses – Allažos, Inciemā, Inčukalnā, Krustiņos, Mālpilī, Morē. Stacionāros un ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus Siguldas novada iedzīvotājiem nodrošina SIA “Siguldas slimnīca”, kas ir specializēta ārstniecības iestāde. Līdz ar to Siguldas novada pašvaldības stratēģiskais mērķis ir nodrošināt Siguldas novada, tai skaitā Krimuldas un Lēdurgas pagasta, iedzīvotājiem veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību tieši ar SIA “Siguldas slimnīca” starpniecību. Ja iedzīvotājiem ir nepieciešami specializēti veselības aprūpes pakalpojumi, kurus SIA “Siguldas slimnīca” nepiedāvā, paredzams, ka iedzīvotāji drīzāk izmantotu salīdzinoši netālu, galvaspilsētā esošo klīniskās universitātes slimnīcu pakalpojumus.

Dome respektē Pacientu tiesību likuma 8. pantā paredzētās pacientu tiesības izvēlēties ārstu un ārstniecības iestādi, un Dome neplāno ierobežot Siguldas novada ziemeļu daļas iedzīvotāju tiesības saņemt ārstniecības pakalpojumus arī Sabiedrībā. Taču Siguldas novada pašvaldībai kā mazākuma dalībniekam nav izšķirošas ietekmes Sabiedrībā. Sabiedrības lēmumus ietekmē un stratēģiskos mērķus nosaka Limbažu novada pašvaldība, jo Sabiedrības darbība ir veids, kādā Limbažu novada pašvaldība sasniedz savus stratēģiskos mērķus veselības aprūpē un nodrošina pašvaldības autonomu funkciju izpildi.

Ievērojot minēto, VPIL 88. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā paredzētie nosacījumi īstenojas ar Limbažu novada pašvaldības līdzdalību Sabiedrībā. Savukārt tirgus nepilnība Siguldas novadā tiek novērsta un Siguldas novada administratīvās teritorijas attīstībai stratēģiski svarīgie veselības aprūpes pakalpojumi tiek nodrošināti ar Siguldas novada pašvaldības līdzdalību SIA “Siguldas slimnīca”.

Ņemot vērā, ka Siguldas novada iedzīvotājiem Sabiedrības pakalpojumi būs pieejami neatkarīgi no Siguldas novada pašvaldības līdzdalības Sabiedrībā, līdzdalības ekonomisko lietderīgumu, kas saistīts ar līdzdalības administrēšanas izmaksām (piemēram, pašvaldībai kā dalībniekam piedaloties Sabiedrības dalībnieku sapulcēs, izskatot to materiālus, komunicējot ar Sabiedrības pārstāvjiem u.c.), kā arī līdzdalības atbilstību VPIL un Likuma prasībām, secināms, ka Siguldas novada pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā nav turpināma.

Ievērojot iepriekš minēto, pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 5. panta pirmo daļu, 7. panta pirmo un 9. panta pirmo daļu, 67. pantu, kā arī ņemot vērā Finanšu komitejas 2022.gada 19.maija sēdes atzinumu (prot. Nr.5, 14, §), atklāti balsojot ar 15 balsīm par (R. Ādamsons, Z. Berdinska, A. Caucis, D. Dukurs, E. Eisaks, A. Garančs, R. Kalvāns, L. Kumskis, U. Mitrevics, A. Pētersone, L. Sausiņa, E. Viļķina, K. Zaļais, J. Zilvers, M. Zīverts), pret – nav, atturas – nav, **dome nolemj:**

1. izbeigt Siguldas novada pašvaldības tiešo līdzdalību SIA “Limbažu slimnīca”, reģistrācijas Nr. 40003361616, juridiskā adrese Klosterā iela 3, Limbaži, Limbažu novads, LV-4001, nododot atsavināšanai Siguldas novada pašvaldībai piederošās daļas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
2. uzdot izpilddirektora palīdzībai kapitālsabiedrību pārvaldības jautājumos Ramonai Čunkurei organizēt visas nepieciešamās darbības, kas saistītas ar līdzdalības izbeigšanu SIA “Limbažu slimnīca”, un sagatavot Siguldas novada pašvaldībai piederošos daļu atsavināšanai

nepieciešamo dokumentāciju apstiprināšanai Siguldas novada pašvaldības domei līdz 2023.gada 29.decembrim.

Sēdes vadītājs:

(paraksts)

U. Mitrevics

Izraksts pareizs

Siguldas novada pašvaldības Klientu pakalpošanas pārvaldes
Dokumentu pārvaldības nodaļas domes sekretāre Elīna Dakša
Siguldā, 2022.gada 24.maijā